

Vážený pan
J.R.

[REDACTED]
[REDACTED]

Sp.zn.: S-UDH-01683/2021 ČÚ

Naše č.j.: UDH-02244/2021

Vyřizuje: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]

Vaše č.j.: [REDACTED]

Tel.: [REDACTED]

Dne: 19.11.2021

Protokol o kontrole

podle § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“)

Označení kontrolního orgánu

Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (dále jen „Úřad“)
IČ: 05553466, Sídlo: Kounicova 688/26, 602 00 Brno, IDDS: psn9irb

Označení kontrolujících osob

J.O., člen úřadu, číslo průkazu člena [REDACTED] (vedoucí kontrolní skupiny),
J.M., číslo průkazu pověřeného zaměstnance [REDACTED] (členka kontrolní skupiny),
N.V., číslo průkazu pověřeného zaměstnance [REDACTED] (členka kontrolní skupiny).

Označení ustanovení právního předpisu vymezujícího pravomoc kontrolního orgánu k výkonu kontroly

§ 16f odst. 1 písm. a) zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a § 19f písm. g) zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

Označení přizvané osoby, včetně důvodu jejího přizvání

Žádné osoby nebyly přizvány.

Označení kontrolované osoby

J.R., nar. [REDACTED], trvalý pobyt: [REDACTED], [REDACTED].

Označení předmětu kontroly

Financování volební kampaně vedené před volbami do Senátu Parlamentu ČR konanými ve dnech 2.–3. 10. 2020 (první kolo) a ve dnech 9.–10. 10. 2020 (2. kolo volby).

Kontrolní úkon, jímž byla kontrola zahájena, a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden

Doručení oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě dne 9. 6. 2021.

Poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden

Vyhodnocení a kontrola skutečností z písemného vyjádření kontrolované osoby zaslaného dne 19. 7. 2021, dokončeno dne 20. 10. 2021.

Obsah

Použité zkratky a synonyma	3
1. Průběh kontroly	4
2. Základní informace o kandidatuře, rozsah kontroly	5
3. Skutečnosti bez kontrolních zjištění vztahující se k vykonané kontrole.....	11
3.1 Příchozí platby na nezrušeném volebním účtu a nepřevedení celého zůstatku	11
3.2 Avizovaný, ale neposkytnutý dar kandidáta nemocnici	12
3.3 Poukázání nevyužitých financí na veřejně prospěšný účel	12
3.4 Darování peněz jako výdaj kampaně.....	14
3.5 Ostatní prověřované skutečnosti	16
4. Kontrolní zjištění	17
4.1 Nepřevedené celého zůstatku volebního účtu na veřejně prospěšný účel	17
5. Shrnutí	18
6. Poučení	19

Použité zkratky a synonyma

Úřad, kontrolní orgán	Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí
Kandidát, JUDr. Riedl, kontrolovaná osoba	J.R., nar. [REDACTED], trvalý pobyt: [REDACTED], [REDACTED]
Zpráva, ZFK, zpráva o financování kampaně	Zpráva o financování volební kampaně
Volební zákon, zákon	Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Kontrolní řád	Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o účetnictví	Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
Občanský zákoník	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

1. Průběh kontroly

Kontrola proběhla distančně (korespondenčně) na základě úřadem vyžadovaných a kontrolovanou osobou poskytnutých listin, vyjádření a vysvětlení. Oznámení o zahájení kontroly č.j. UDH-01683/2021 odeslal úřad kandidátovi dne 8. 6. 2021, doručeno bylo následující den, tedy 9. 6. 2021.

Tabulka 1: Průběh kontroly

Datum	Věc ¹	Odesílatel	Adresát	Č.j.
8. 6. 2021	<i>Oznámení o zahájení kontroly</i>	Úřad	Kandidát	UDH-01683/2021
21. 6. 2021	<i>Žádost o prodloužení lhůty</i>	Kandidát	Úřad	UDH-01780/2021
24. 6. 2021	<i>Poskytnutí 1. části podkladů</i>	Kandidát	Úřad	UDH-01825/2021 UDH-01826/2021 UDH-01827/2021
28. 6. 2021	<i>Usnesení o prodloužení lhůty</i>	Úřad	Kandidát	UDH-01838/2021
19. 7. 2021	<i>Poskytnutí 2. části podkladů</i>	Kandidát	Úřad	UDH-01936/2021

¹ Volná formulace – nejde o citaci dle kontrolního spisu.

2. Základní informace o kandidatuře, rozsah kontroly

J.R. kandidoval ve volbách do Senátu Parlamentu ČR ve volebním obvodu č. 36 – Česká Lípa, a to jako nezávislý kandidát do Senátu Parlamentu České republiky.

Volební kampaň pro volby do Senátu Parlamentu České republiky začala dne 15. 4. 2020, tedy dnem publikování rozhodnutí prezidenta republiky o vyhlášení voleb do Senátu Parlamentu České republiky a o vyhlášení voleb do zastupitelstev krajů č. 169/2020 Sb., a skončila dne 13. 10. 2020, kdy bylo ve Sbírce zákonů pod č. 406/2020 Sb. publikováno sdělení Státní volební komise o vyhlášení a uveřejnění celkových výsledků voleb do třetiny Senátu Parlamentu České republiky konaných ve dnech 2. a 3. října 2020 (I. kolo) a ve dnech 9. a 10. října 2020 (II. kolo).

J.R. nebyl zvolen do Senátu Parlamentu České republiky, když v prvním kole získal 8,68 % platných hlasů a nepostoupil do druhého kola volby. Zprávu o financování volební kampaně zaslal kandidát Úřadu dne 4. 1. 2021², o dva dny později, 6. 1. 2021, zprávu doplnil dalším podáním.³ 28. 1. 2021 Úřad kandidáta vyzval⁴, aby zprávu předložil na předepsaném formuláři.⁵ Kandidát tak učinil dne 10. 2. 2021.⁶

Hlavním důvodem, proč zpráva o financování kampaně vzbudila pozornost Úřadu a proč se rozhodl prověřit ji kontrolou, byla skutečnost, že kandidát jako výdaje kampaně označil finanční dary řadě fyzických a právnických osob, nadto též příjemcům bez právní subjektivity (školním třídám). Ze zprávy o financování kampaně ani předloženého účetnictví nebylo zřejmé, že lze tyto úhrady z volebního účtu skutečně považovat za výdaje kampaně. Kontrola se nadto zaměřila na prověření dalších skutečností.

Kontrolní orgán si v oznámení o zahájení kontroly vyžádal následující listiny a vyjádření:

- a) „Volební zákon v § 16c odst. 1) stanovuje, že *výdaji na volební kampaň se rozumí součet všech peněžních prostředků nebo jiných plnění ocenitelných v penězích, které nezávislý kandidát vynaloží na úhradu nákladů volební kampaně, a to včetně DPH (§ 16c odst. 2).* Volební kampaní se přitom podle § 16 odst. 1 rozumí *jakákoliv propagace nezávislého kandidáta nebo volební agitace ve prospěch nezávislého kandidáta, zejména veřejné oznámení určené na jejich podporu anebo sloužící v jejich prospěch, včetně jakékoliv doprovodné akce, za které se poskytne nebo obvykle poskytuje úplata.*

Ve zprávě o financování kampaně uvádíte mezi výdaji kampaně mimo jiné následující položky:

Částka v Kč	Účel platby
10.000	Dar nezl. J.U.
10.000	Dar nezl. J.C.
10.000	Dar M.B.

² Zaevidována pod č.j. UDH-0032/2021.

³ Zaevidováno pod č.j. UDH-0155/2021.

⁴ Výzva č.j. UDH-00385/2021.

⁵ Formulář, jehož vzor stanoví vyhláška č. 113/2017 Sb., o vzoru formuláře pro zveřejnění zprávy o financování volební kampaně Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí.

⁶ Zaevidována pod č.j. UDH-518/2021.

Částka v Kč	Účel platby
10.000	Dar Českému rybářskému svazu, z.s., místní organizace Mimoň
10.000	Dar obci Zahrádky
10.000	Dar obci Kozly
10.000	Dar Základní organizaci Českého zahrádkářského svazu Česká Lípa
10.000	Dar Taneční školy Duha o.p.s.
10.000	Dar B.B.
5.000	Dar J.K.
10.000	Dar Sdružení tělesně postižených Česká Lípa, o.p.s.
10.000	Dar SF EMU Doksy – Česká Lípa, z.s.,
10.000	Dar TJ Staré Splavy, z.s.
10.000	Dar obci Sosnová
10.000	Dar obci Stvolínky
20.000	Dar Domovu seniorů Mšeno, příspěvková organizace
10.000	Dar 4.A Gymnázia ČL – žáci
10.000	Dar Mateřské školce Pastelka, příspěvková organizace
10.000	Dar OK JISKRA NOVÝ BOR, z.s.
10.000	Dar 4.A Obchodní akademie ČL – žáci
5.000	Dar K.Ch.
15.000	Dar O.Ch.
7.000	Dar 4.B Obchodní akademie ČL – žáci
7.000	Dar 4.C Obchodní akademie ČL – žáci
10.000	Dar klášteru dominikánů Jablonné v Podještědí
15.000	Dar J.B.
15.000	Dar Floorbal Clubu Česká Lípa z.s.
10.000	Dar KARATE SPORT RELAX z.s.
10.000	Dar FK Arsenal Česká Lípa, z.s.
2.000	Dar P.P.
10.000	Dar Sportovnímu klubu Podještědští Pardálové
12.000	Dar Českolipskému dětskému sboru, z.s.
5.000	Dar Českému kynologickému svazu ZKO Cvikov-054
5.000	Dar J.S.
10.000	Dar ATHLETIC CLUBU Česká Lípa, z.s.
10.000	Dar V.S.
5.000	Dar M.S.
5.000	Dar P.S.
7.000	Dar 4.D Obchodní akademie ČL – žáci
6.000	Dar 3.B střední průmyslová škola – žáci
6.000	Dar 4.C střední průmyslová škola – žáci
10.000	Dar R.K. – Loutky Klubíčko
7.000	Dar 4.B Gymnázium ČL – žáci
10.000	Dar T.H.
5.000	Dar M.N.
10.000	Dar Sportovnímu klubu Jablonné v Podještědí, z.s.

Uvedte a doložte (například darovacími smlouvami, disponujete-li jimi, ačkoliv Vám volební zákon takovou povinnost neukládá), jaké konkrétní náklady volební kampaně byly těmito výdajovými položkami hrazeny a jak tyto výdaje sloužily k Vaší propagaci nebo volební agitaci ve Vaš prospěch, zejména veřejnému oznámení určené na Vaši podporu

anebo sloužící ve Váš prospěch, včetně jakékoliv doprovodné akce, za které se poskytne nebo obvykle poskytuje úplata.

- b) Ve zprávě o financování kampaně neuvádíte žádné přijaté bezúplatné plnění ani finanční výdaj spočívající v roznosu (rozdávání) letáků. Mezi výdaji kampaně však opakovaně figuruje tisk letáků a z fotografií na Vašem profilu na sociální síti Facebook je patrné, že letáky byly distribuovány i jinou osobou než Vámi – viz například fotografie zveřejněná na adrese

Na tomto snímku je rovněž patrné, že osoba nabízející Vaše letáky též rozdává ženám květiny. Ve zprávě o financování kampaně se však položka odpovídající nákupu květin nevyskytuje. Objasněte tyto dvě okolnosti, tedy zda jsou roznos (rozdávání) letáků a nákup a rozdávání květin zahrnuty do zprávy o financování kampaně (a pod jakými položkami), případně proč tomu tak není.

- c) Ve zprávě o financování volební kampaně uvádíte výdaj za zhotovení reklamní plachty ve výši 21.634,80 Kč a dále výdaj ve výši 4.174,50 Kč za „reklamní plochu a instalaci banneru“. Na Vašem profilu na Facebooku jste zveřejnil tuto fotografii:

Uveďte, zda je na fotografii zobrazena plachta, jejíž zhotovení je zahrnuto ve zprávě o financování volební kampaně, a zda se výdaj „reklamní plocha a instalace banneru“ ve výši 4.174,50 Kč vztahuje na tuto plachtu. Specifikujte objekt, na kterém byla plachta umístěna, a období, po které zde visela. Předložte účetní doklad k tomuto výdaji.

- d) Ve zprávě o financování kampaně uvádíte výdaje na propagaci na Facebooku ve výši 33.150 Kč (2x 15.000 Kč + 3.150 Kč). Avšak podle evidence Facebooku činily výdaje za propagaci 40.035 Kč (viz Knihovna reklam na adrese https://www.facebook.com/ads/library/?active_status=all&ad_type=all&country=CZ&view_all_page_id=631133217512876&search_type=page&media_type=all). Vysvětlete tento rozdíl.

- e) Na sociální síti Facebook prezentujete fotografie z doprovodné akce kampaně spočívající v charitativním běhu pro Nemocnici s poliklinikou Česká Lípa, a. s.. Akce se soudě dle fotografií odehrává na poměrně rozlehlé části veřejného prostranství. Ve zprávě o financování kampaně však nefiguruje žádný výdaj za zábor veřejného prostranství. Objasněte tuto skutečnost. Podstatou této akce měl být charitativní běh na běžeckém pásu, přičemž za každý uběhnuty 1 metr vzdálenosti jste se měl zavázat darovat zmíněné nemocnici 1 Kč. Ve zprávě o financování kampaně ani ve volebním účetnictví však tento dar uveden není. Objasněte tuto skutečnost.

- f) V souladu s § 16d odst. 6 volebního zákona jste Úřadu oznámil a na Vaší internetové stránce s informacemi o financování volební kampaně zveřejnil informaci o převedení prostředků nevyužitých na volební kampaň. Uvedl jste, že prostředky byly převedeny takto:

Obdarovaný	Bydliště	Částka	Účel
J.H.	[redacted]	15.000 Kč	Sportovní
P.K.	[redacted]	15.000 Kč	Sportovní
ml. L.K.	[redacted]	15.000 Kč	Sportovní
ml. J.K.	[redacted]	15.000 Kč	Sportovní + zdravotní
ml. J.B.	[redacted]	15.000 Kč	Sportovní
ml. K.B.	[redacted]	15.000 Kč	Sportovní
FK Arsenal Česká Lípa, z.s.	Česká Lípa	10.000 Kč	Sportovní
ml. A.K.	[redacted]	15.000 Kč	Sportovní
ml. K.K.	[redacted]	15.000 Kč	Kulturní
ml. V.B.	[redacted]	15.000 Kč	Sportovní

Objasněte (zvláště u každé platby), jak byl převedením prostředků nevyužitých na volební kampaň naplněn požadavek volebního zákona na sociální, zdravotní, sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak *veřejně* prospěšný účel. Doložte (například darovacími smlouvami, disponujete-li jimi), jakým způsobem bylo splnění požadavku na *veřejně* prospěšný účel zajištěno.

- g) Předložte kopie všech ostatních, výše nevyžádaných účetních dokladů zahrnutých do účetnictví kontrolované volební kampaně
- h) Předložte bankovní výpisy z volebního účtu, na kterých budou uvedeny bankovní účty, ze kterých platby přišly a bankovní účty, na které byly platby z volebního účtu poukazovány.“

Lhůta pro zaslání požadovaných dokumentů byla stanovena na 20 dní od zahájení kontroly, končila tedy 29. 6. 2021. Část požadovaných písemností byla Úřadu doručena 24. 6. 2021⁷, ještě předtím, 21. 6. 2021 však kandidát požádal⁸ ze zdravotních důvodů o prodloužení lhůty pro zaslání zbylých podkladů. Žádosti úřad vyhověl⁹ a lhůtu prodloužil do 20. 7. 2021. Kontrolovaná osoba zaslala¹⁰ zbylé podklady dne 19. 7. 2021.

⁷ Dokumenty č.j. UDH-01825/2021, č.j. UDH-01826/2021 a č.j. UDH-01827/2021

⁸ Dokument č.j. UDH-01780/2021

⁹ Usnesení č.j. UDH-01838/2021

¹⁰ Dokument č.j. UDH-01936/2021

3. Skutečnosti bez kontrolních zjištění vztahující se k vykonané kontrole

3.1 Příchozí platby na nezrušeném volebním účtu a nepřevedení celého zůstatku

Volební zákon stanovuje,¹¹ že s peněžními prostředky na volebním účtu nevyužitými na volební kampaň nelze nakládat po dobu, po kterou se vede řízení o správním deliktu týkajícím se porušení pravidel financování volební kampaně, nejméně však po dobu 180 dnů ode dne vyhlášení celkového výsledku voleb; tento zákaz se nevztahuje na úhradu výdajů na volební kampaň. Dále volební zákon stanovuje,¹² že do 60 dní po uplynutí lhůty, v níž nelze s nevyužitými prostředky na volebním účtu nakládat, je nutné tyto prostředky poukázat na sociální, zdravotní, sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel. V případě kontrolované osoby tak bylo třeba učinit do 10. 6. 2021.

Ke dni uzavření zprávy o financování volební kampaně kontrolované osoby (10. 2. 2021)¹³ činil zůstatek na volebním účtu kandidáta 207.745,46 Kč. Dne 19. 4. 2021 uhradil kandidát z volebního účtu pokutu ve výši 10.000 Kč, která mu byla Úřadem uložena¹⁴ v souvislosti s porušeními povinností vyplývajících z volebního zákona. Zbylých 197.745,46 Kč poukázal kandidát v průběhu tří dnů (17.–19. 5. 2021) na účely, které seznal veřejně prospěšnými. Ovšem ještě 19. 5. 2021, tedy v den, kdy kandidát se všemi nevyužitými prostředky naložil, jak ukládá zákon, byla na volební účet připsána příchozí platba ve výši 1.000 Kč od podporovatelky I.S. K této platbě se vyjadřuje kapitola 4.1. Platby od paní S. ve stejné výši se pak opakovaly ještě 22. 6. 2021, 3. 8. 2021 a 3. 9. 2021. V době uzavírání podkladů pro kontrolní protokol (2.10.2021) tak zůstatek na volebním účtu činil 4.000 Kč.

Je třeba říci, že ačkoliv volební zákon předpokládá, že ve stanovené lhůtě, která v tomto případě uplynula 10. 6. 2021, bude zůstatek volebního účtu nulový, současně volební zákon nijak neupravuje situaci, kdy kandidát sice všechny prostředky nevyužité na volební kampaň převedl na dobročinné účely, ale na účet poté přicházejí další, kandidátem nevyžádané a jím nepředpokládané platby. Zákon současně nestanovuje povinnost volební účet zrušit, z čehož lze dovodit, že po vypořádání povinností plynoucích z financování volební kampaně může být účet dále používán jako běžný bankovní (transparentní) účet, jehož majitelem je v daném případě fyzická osoba. Vinu za skutečnost, že volební zůstatek i po uplynutí zmíněné lhůty vykazoval nenulový zůstatek, nelze v tomto případě s výjimkou skutečností uvedených v kapitole 4.1 přičíst kandidátovi a nelze ji považovat za porušení volebního zákona.

¹¹ § 16a odst. 4

¹² § 16a odst. 6 písm. b)

¹³ Zpráva o financování volební kampaně byla Úřadu nejprve zaslána datovou schránkou dne 4. 1. 2021 a byla zaevidována pod č.j. UDH-0032/2021, doplněna byla podáním zasláním z datové schránky dne 6. 1. 2021, které bylo zaevidováno pod č.j. UDH-0155/2021. Na základě výzvy Úřadu č.j. UDH-00385/2021 ze dne 28. 1. 2021 byla dne 10. 2. 2021 datovou schránkou zaslána Zpráva na formuláři, jehož vzor stanoví vyhláška č. 113/2017 Sb., o vzoru formuláře pro zveřejnění zprávy o financování volební kampaně Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, která byla zaevidována pod č.j. UDH-518/2021.

¹⁴ Rozhodnutí č.j. UDH-00825/2021, nabytí právní moci 31. 3. 2021.

3.2 Avizovaný, ale neposkytnutý dar kandidáta nemocnici

Kandidát využil ve volební kampani neobvyklý způsob vlastní propagace, když na předvolebním mítinku konaném 18. 9. 2020 před obchodním domem ANDYv České Lípě před veřejností běžel vytrvalostní běh na běžeckém pásu, kteroužto aktivitu prezentoval jako charitativní běh, v jehož rámci se kandidát zavázal za každý uběhnutý metr vzdálenosti poskytnout finanční dar ve výši 1 Kč Nemocnici s poliklinikou Česká Lípa, a.s. Z obrazové dokumentace, kterou kandidát zveřejnil na Facebooku (viz s. 9 protokolu), vyplývá, že se zavázal uběhnout maratonský běh a nemocnici tedy darovat 42.195 Kč. Ve volebním účetnictví kandidáta ani ve zprávě o financování kampaně se však tomu odpovídající výdaj kampaně nenacházel. Úřad proto kandidáta vyzval k vysvětlení této skutečnosti. J.R. kvěci poskytl¹⁵ toto vyjádření: „(...) Asi 14 dní před konáním akce jsem navštívil ředitele nemocnice, který souhlasil s mým poskytnutím daru nemocnici za podmíněk, kdyon určí, na co bude dar použit a dále, že akce nebude v nemocnici nijak propagována s tím, že musí být apolitický. Souhlasil se zveřejněním na mých stránkách. Akce s úspěchem proběhla dne 18.9.2020, absolvoval jsem délku maratonu, napsal darovací smlouvu a žádal jsem o sdělení čísla účtu, zaslal vše na e-mail pana ředitele. Žádnou odpověď jsem nedostal, bez odpovědi zůstala i urgence. Teprve těsně před volbami na telefonát mi bylo sděleno, že celou věc prověří. Když se po volbách ozvali s tím, že byl nějaký zdravotní problém pracovnice obsluhující e-mail, sdělil jsem, že po volbách již smlouvu uzavírat nemohu, protože její obsah celý ústně dohodnut nebyl. Protože jde o nemocnici s přímou vazbou na vedení kraje, došlo mi, že vedení nemocnice nemělo zájem, abych do voleb nějaký dar posílal.“ Avizovaný dar tedy nemocnici nebyl poskytnut.

3.3 Poukázání nevyužitých financí na veřejně prospěšný účel

Jak již konstatovala kapitola 3.1, zůstatek na volebním účtu kandidáta činil ke dni vyhotovení zprávy o financování kampaně 207.745,46 Kč. Kandidát vypořádal tento zůstatek způsobem, který rekapituluje Tabulka 2. **Byba! Nenalezen zdroj odkazů..**

¹⁵ Podání č.j. UDH-01827/2021.

Tabulka 2: Naložení s prostředky nevyužitými na volební kampaň kandidáta

Poukázáno komu	Částka	Účel
Česká republika	10.000 Kč	pokuta
ATHLETIC CLUB Česká Lípa, z.s., IČO 48282987	22.745,46 Kč	veřejně prospěšný sportovní
FK Arsenal Česká Lípa z.s., IČO 69898341	10.000 Kč	veřejně prospěšný sportovní
J.H., [redacted]	15.000 Kč	sportovní
P.K., [redacted]	15.000 Kč	sportovní
L.K., [redacted]	15.000 Kč	sportovní
J.K., [redacted]	15.000 Kč	sportovní
J.B., [redacted]	15.000 Kč	sportovní
K.B., [redacted]	15.000 Kč	sportovní
K.K., [redacted]	15.000 Kč	sportovní
A.K., [redacted]	15.000 Kč	sportovní
V.B., [redacted]	15.000 Kč	sportovní
J.B., [redacted]	15.000 Kč	sportovní
V.J., [redacted]	15.000 Kč	sportovní
Celkem	207.745,46 Kč	

Zatímco u úhrady faktury a plateb zapsaným spolkům ATHLETIC CLUB Česká Lípa, z.s. , IČO 48282987, a FK Arsenal Česká Lípa z.s., IČO 69898341, neměl Úřad pochyby o zákonně komfortním postupu, vzbudily pozornost kontrolního orgánu platby jedenácti fyzickým osobám (z nichž nadto osm bylo v době poukázání prostředků mladistvých).

Úřad se zabýval otázkou, zda poskytnutí daru fyzické osobě může naplnit požadavek volebního zákona, podle nějž prostředky nevyužité na kampaň nezávislého kandidáta musejí být poukázány „na sociální, zdravotní, sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel“. V oznámení o zahájení kontroly si proto vyžádal stanovisko kandidáta k této věci. J.R. se vyjádřil takto:¹⁶ „Postupoval jsem v intencích zákona a v souladu s odpovědí Vašeho orgánu z 9.4.2021 na mé dotazy. Zákon nevykládá dar ani fyzickým ani právnickým osobám. Rovněž okruh osob není nijak omezen. Zákon výslovně povinnost k zajištění naplnění požadavku „na veřejně prospěšný účel“ neukládá. Přesto jsem se snažil zajistit naplnění takto:
 1) výběrem osob, které osobně znám, že své povinnosti plní
 2) prohlášením obdarovaných, že finanční prostředky budou použity k danému účelu v písemných darovacích smlouvách
 3) samotné ustanovení § 2072 obč. zákona mi umožňuje dar odvolat pro nevděk.“

Pojem „veřejná prospěšnost“ v české legislativě výslovně upravuje pouze občanský zákoník, který v § 146 stanovuje, že „veřejně prospěšná je právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu.“ Ze skutečnosti, že citované ustanovení se týká právnických osob, však nelze vyvozovat, že veřejnou prospěšnost (veřejné blaho) lze poskytovat či konat pouze právnickou osobou. Skutečnost, že v jiném právním předpisu není veřejná prospěšnost upravena, nelze přičítat k tíži kontrolované osoby, jež je osobou fyzickou, a v tomto ohledu nelze § 16a odst. 6 písm. b) volebního zákona vykládat restriktivně. Z ustanovení volebního zákona plyne, že nezávislý kandidát převede způsobem, který

¹⁶ Podání č.j. UDH-1827/2021.

určí, nevyužité peněžní prostředky na veřejně prospěšné účely. Rovněž s ohledem na skutečnost, že registrovaným politickým stranám a hnutím volební zákon povinnost převést nevyužité prostředky na veřejně prospěšný účel neukládá, ale naopak jim umožňuje si tyto prostředky ponechat (převést na provozní účet a dále s nimi hospodařit), dospěl kontrolní orgán k závěru, že nelze striktně vyžadovat, aby nezávislý kandidát nevyužité prostředky poukázal na veřejně prospěšný účel výhradně prostřednictvím veřejně prospěšné společnosti (nadace, spolku atp.).

Z hlediska konkrétního účelu, na něž byly nevyužité prostředky poukázány, se kontrolní orgán zabýval otázkou, co zamýšlel zákonodárce slovním spojením „veřejně prospěšný účel“. Je důležité si pojem „veřejný zájem“ vyjasnit ve vztahu k protikladu „osobní zájem“ a zároveň je důležité se zamyslet nad tím, co je „zájem“ jako takový. Ve vztahu k zájmu osobnímu je veřejný zájem takový zájem, který bere ohled na zájmy jiné, než jsou vlastní zájmy obdarované osoby. Tato úvaha dovedla Úřad k závěru, že i zájem jednotlivce může být shodný se zájmem veřejným.

Přestože tedy způsob, jakým kontrolovaná osoba splnila povinnost převést prostředky nevyužité na volební kampaň na veřejně prospěšný účel, vzbudila pozornost kontrolního orgánu, neboť se Úřad se zvoleným přístupem ve své praxi dosud nesetkal, došel kontrolní orgán k závěru, že poukázání financí přímo konkrétním vybraným fyzickým osobám, které kandidát dle svého vyjádření zná a neměl pochyb o způsobu, jakým prostředky využijí, neodporuje zákonu.

3.4 Darování peněz jako výdaj kampaně

Kandidát vykázal volební výdaje v celkové výši 867.254,54 Kč. Suma výdajů uvedených ve zprávě o financování kampaně se rovnala výdajům uvedeným ve volebním účetnictví. Z uvedené sumy však pouze o něco více než polovinu (443.254,54 Kč) tvořily výdaje spojené s nákupem zboží a služeb přímo spojených s propagací kandidáta, tedy s kampaní, jak ji výslovně definuje volební zákon.¹⁷ Zbylou částku ve výši 424.000 Kč kandidát poskytl ve formě darů celkem 16 fyzickým osobám (132.000 Kč), 22 právnickým osobám (232.000 Kč) a nadto dokonce 8 třídním kolektivům (60.000 Kč), tedy entitám nemajícím právní osobnost ve smyslu § 15 odst. 1 občanského zákoníku, tj. způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti, bez níž nelze darování v právním slova smyslu uskutečnit. Přehled těchto darů je uveden na straně 6 tohoto protokolu.

Kandidát tuto skutečnost komentoval na svých internetových stránkách o financování kampaně následovně: „*Jelikož jsem kandidoval jako nezávislý kandidát, bez podpory jakékoliv politické strany, bylo mi jasné, že ve volbách nemohu mít výraznější úspěch, proto jsem pojal svou kandidaturu netradičně, a to zejména tak, že jsem daroval získané finanční prostředky potřebným lidem, spolkům či malým obcím.*“¹⁸ Toto pojetí kampaně upoutalo pozornost Úřadu, neboť se nabízela otázka, zda lze samo darování peněz bez smluvně zajištěného protiplnění považovat za propagaci kandidáta či volební agitaci v jeho prospěch. Dary přitom byly zasílány z volebního účtu, z něž lze hradit pouze výdaje kampaně. Pokud by darování bylo spojeno se závazkem protislužby obdarovaného, by byly znaky volební kampaně zjevně naplněny, jakkoliv by současně vyvstala

¹⁷ § 16 odst. 1 volebního zákona stanovuje, že „*volební kampaní se rozumí jakákoliv propagace kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice, jejich kandidáta anebo nezávislého kandidáta nebo volební agitace ve prospěch kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta, zejména veřejné oznámení určené na jejich podporu anebo sloužící v jejich prospěch, včetně jakékoliv doprovodné akce, za které se poskytne nebo obvykle poskytuje úplata. Za volební kampaň se považuje i sdělení v neprospěch jiné kandidující politické strany, politického hnutí, koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta.*“

¹⁸ [REDACTED]

otázka, zda by se ve skutečnosti nejednalo spíše o standardní obchodní vztah (nákup služeb spočívajících v propagaci či agitaci), což by mimo jiné mělo daňové a živnostenské konsekvence. Úřad proto vyzval kontrolovanou osobu k vysvětlení k této věci.

J.R. ve svém vyjádření, které úřadu poskytl,¹⁹ uvedl následující skutečnosti: „*Ve snaze zjednodušit smluvní agendu, ale mít aspoň nějaký doklad o použití peněz, jsem nazval smlouvy darovacími. (...) Poukazuji na to, že smlouvy mají být posuzovány podle svého obsahu, a nejen podle názvu. Zřejmě výstižnější by u smluv (...) byl název o vzájemné spolupráci, nicméně situace ve společnosti byla naprosto nepředvídatelná a byla těžko předvídatelná a bylo jen těžko možné např. zavazovat lidi k účasti na mé volební kampani. Přesto se domnívám, že darování zlepšuje obraz o konkrétní osobě, a proto je využíváno velkými podniky v rámci své reklamy. Výklad právních norem musí být v souladu s dobrými mravy a dle nálezů Ústavního soudu dokonce dogmatické lpění na přesném textu zákonů není žádoucí.*“

Úřad se seznámil se všemi darovacími smlouvami a s kandidátem poskytnutým monitoringem tisku, který částečně darování peněz kandidátem reflektoval a referoval o něm. Všechny smlouvy byly nazvány jako darovací, kontrolovaná osoba je v nich označena jako dárce a druhá smluvní strana jako obdarovaná. Článek I všech darovacích smluv obsahuje klauzuli o tom, že J.R. poskytuje obdarované osobě dar a ta uvádí, že dar přijímá. Stručně a v obecné rovině je uveden účel daru, který se ve všech případech týká zájmů obdarovaného (namátkou „*na sportovní činnost*“, „*pro účely jejich činnosti*“, „*pro potřeby jeho léčby, rehabilitace, sportovní činnosti a dalších zdravotních potřeb*“, „*na kulturní účely obce*“, „*na opravu zámku*“, „*pro účely odstranění následků požáru a ocenění chování zaměstnanců*“ či „*pořádání maturitního plesu, případně účelu dle dohody kolektivu*“). Zbylé tři články jsou ve všech smlouvách obsahově totožné. Deklaruje se v nich, že J.R. se jako kandidát do Senátu rozhodl podpořit prospěšnou činnost namísto nákupu reklamy (čl. II), že smluvní strany jsou oprávněny (nikoliv povinny) obsah smlouvy zveřejnit (čl. III) a že obdarovaný bere na vědomí povinnost dárce zveřejnit číslo účtu, na který bude dar zaslán (čl. IV).

Z poskytnutého monitoringu tisku je zřejmé, že darování finančních prostředků nemělo až na subtilní výjimky ani sekundární efekt v té podobě, že by se o kontrolované osobě ve veřejném prostoru výrazněji hovořilo jako o kandidátovi ve volbách. Z tohoto hlediska se tedy „investice“ do šíření dobrého jména kandidáta jeví jako nepříliš vydařená. Například obec Kozly pouze na letáčích k akci Kozelská noc uvedla, že byla zčásti financovaná darem od kontrolované osoby. Obdobně se v tisku objevila pouze stručná zmínka o poskytnutí daru Mateřské školce Pastelka Česká Lípa (poděkování navíc vyšlo až v říjnovém čísle Městských novin Česká Lípa, které nese datum vydání 30. 10. 2020, tedy až po volbách).

Kontrolní orgán přesto došel k závěru, že nebylo v tomto konkrétním případě jeho úlohou extenzivně posuzovat účelnost výdajů, které byly kontrolovanou osobou prezentovány jako výdaje kampaně, a v souvislosti s tím posuzovat, zda nebyla porušena povinnost stanovená § 16a odst. 3 větou první volebního zákona.²⁰ Ostatně stanovit explicitní souvislost mezi výdajem z volebního účtu a vlivem na pozici kandidáta ve veřejném prostoru, jeho vnímání veřejností a vyhlídkami na volební úspěch objektivně nelze. Obecně platí, že u řady kandidujících subjektů ve všech typech voleb se různé výdaje kampaně mohou jevit části voličů jako nesmyslné a bez potenciálu je jakkoliv oslovit, zatímco jiné části voličů mohou konvenovat. Posouzení, zda daný výdaj

¹⁹ Podání č.j. UDH-01827/2021

²⁰ „Peněžní prostředky uložené na volebním účtu lze užít pouze na financování volební kampaně.“

z volebního účtu může přímo či v následných projevech mít efekt „propagace“, „agitace“, „doprovodné akce“ či „veřejného oznámení určeného na jejich podporu nebo sloužící v jejich prospěch“ (což jsou pojmy, které volební zákon v § 16 odst. 1 používá k definování volební kampaně) je toliko na kandidujících subjektech. Úlohou Úřadu je vykonávat dohled nad tím, aby tyto výdaje byly transparentně vykázány ve zprávě o financování volební kampaně a ve volebním účetnictví. Tyto povinnosti kontrolovaná osoba splnila.

3.5 Ostatní prověřované skutečnosti

Ostatní skutečnosti, které byly kontrolou prověřovány (plný rozsah kontroly viz kapitola 2) a o nichž kontrolní protokol dále nepojednává, byly v průběhu kontroly dostatečně vysvětleny, nebo jsou zjištěné skutečnosti nepodstatného rázu.

4. Kontrolní zjištění

4.1 Nepřevedené celého zůstatku volebního účtu na veřejně prospěšný účel

Jak konstatovala kapitola 3.1, na volební účet kandidáta přicházely platby od jedné z podporovatelek i poté, co kandidát uzavřel zprávu o financování volební kampaně a kdy již tedy nebylo možné hradit z volebního účtu výdaje volební kampaně. Kandidát měl povinnost poukázat prostředky nevyužité na volební kampaň do 10. 6. 2021 na sociální, zdravotní, sportovní, ekologický, kulturní nebo jinak veřejně prospěšný účel. Ve dnech 17.–19. 5. 2021 takto kandidát poukázal na účel, který považoval za veřejně prospěšný, částky v úhrnné výši 197.745,46 Kč, což je částka odpovídající zůstatku příjmů kampaně dle volebního účetnictví (207.745,46 Kč) po úhradě pokuty vyměřené Úřadem (10.000 Kč).

Dne 19. 5. 2021, tedy v den, kdy kandidát zůstatek kampaně dle volebního účetnictví převedl, jak ukládá zákon, byla na volební účet připsána nová příchozí platba ve výši 1.000 Kč od podporovatelky I.S. Jakkoliv kandidát nemůže zabránit tomu, aby na volební účet, který je transparentní a jehož identifikátor je veřejně známý, přišla nevyžádaná platba, měl dostatečný časový prostor (lhůta uplynula až 10. 6. 2021), aby i těchto 1.000 Kč převedl na veřejně prospěšný účel, neboť i tato příchozí platba představovala prostředky na volebním účtu nevyužité na kampaň. Úřad má za to, že skutečnost, že tyto prostředky nebyly ani potenciálně *využitelné* na úhradu výdajů kampaně, neboť je kandidát obdržel až poté, co uzavřel zprávu o financování kampaně a volební účetnictví, nemění nic na faktu, že šlo o prostředky k úhradě výdajů kampaně *nevyužité* a kandidát je měl rovněž poukázat na veřejně prospěšný účel.

Kontrolní zjištění: *Kontrolovaná osoba porušila volební zákon tím, že nesplnila povinnost stanovenou § 16a, odst. 6, písm. b).*

5. Shrnutí

Kontrolní orgán vedl vůči kontrolované osobě kontrolu podle příslušných ustanovení kontrolního řádu. Chronologický průběh kontroly a rekapitulace rozsahu kontroly, vč. popisu jejích jednotlivých bodů a příslušné konkretizace, byly popsány v kapitole 1.

V kapitole 2 kontrolní orgán shrnul základní informace o volební kampani kandidáta a rozsah skutečností, jež byly předmětem kontroly. Kapitola 3 popsala skutečnosti vztahující se ke kontrole, avšak bez výsledku v podobě kontrolního zjištění.

V kapitole 4 Úřad popsal kontrolní zjištění, v nichž spatřuje porušení volebního zákona.

6. Poučení

Proti výše uvedeným kontrolním zjištěním může kontrolovaná osoba podle § 13 kontrolního řádu podat u Úřadu písemně (prostřednictvím poštovní přepravy, datovou zprávou či e-mailem se zaručeným elektronickým podpisem) ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole námitky, z nichž musí být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním.

		
vedoucí kontrolní skupiny	členka kontrolní skupiny	členka kontrolní skupiny

Rozdělovník

Kontrolní spis

Kontrolovaná osoba